

Dekoracja rzeźbiarska kościoła parafialnego w Hodowicy, z którego pochodzi eksponowana rzeźba, powstała około r. 1758, z pewnością według ogólnego projektu Bernarda Meretyna, wybitnego przedstawiciela architektury rokokowej w środowisku lwowskim. Za wykonawcę rzeźb wszyscy badacze uważają Jana Jerzego Pinsla (wraz z warsztatem, w skład którego wchodził wówczas Maciej Polejowski, z czasem najwybitniejszy przedstawiciel młodszego pokolenia rzeźbiarzy szkoły lwowskiej), z wyjątkiem Hornunga, który większość rzeźb z Hodowicy łączył z Antonim Osińskim.

Rozbudowana kompozycja ołtarza głównego była złożona z całego zespołu figur i grup rzeźbiarskich umocowanych na tle malowanej iluzjonistycznie struktury architektonicznej. Obecnie istnieją tylko jej elementy rzeźbiarskie, a kościół, znakomite dzieło Meretyna, znajduje się w stanie ruiny. Niewielka rzeźba *Chrystus Ukrzyżowany* powstała z pewnością równocześnie z pozostałymi partiami wyposażenia kościoła i była używana jako krucyfiks procesyjny. W r. 1946, w czasie deportacji ludności polskiej z terenów anektowanych przez ZSRR została zabrana z Hodowicy i przez ponad czterdzieści lat była uważana za zaginioną. Została zidentyfikowana w kościele Bożego Ciała dopiero w r. 1990, przy okazji wystawy we Wrocławiu rzeźb Pinsla ze zbiorów lwowskich.

Wśród znanych prac Pinsla znajdują się trzy inne figury *Chrystusa Ukrzyżowanego*: z kościoła w Horodence, z ołtarza głównego w Hodowicy oraz z kościoła Św. Marcina we Lwowie. Każda z nich została skomponowana indywidualnie, a szczególnymi wartościami ekspresyjnymi wyróżnia się trzecia z nich. Niewielka rzeźba z Hodowicy (być może *modello* większej kompozycji) jest najbardziej oryginalnym osiągnięciem z całej serii. Łączy w sobie wirtuozerskie opanowanie techniki z przejmującym dramatyзмом ekspresji i płomienistą stylizacją układu ciała Chrystusa, nasuwającą porównanie z ornamentem *rocaille*.

JKO

77

CHRYSTUS UKRZYŻOWANY, OKOŁO 1758

JAN JERZY PINSEL (ZM. 1761 LUB 1762)

DREWNO POLICHROMOWANE

Wys. 40 CM

KOŚCIÓŁ BOŻEGO CIAŁA, WROCŁAW

LITERATURA

Bochnak 1931, s. 54, 85, fig. 52; Hornung 1937; Mańkowski 1937, s. 102, fig. 78-79; Hornung 1976; Woznicki 1990; *Teatr i mistyka* 1993, s. II. 62-64, kat. 19; Ostrowski 1993, s. 31, 34, fig. 113.